

Sammanfattning

Utredningens huvudsakliga uppdrag (dir. 2004:47) är att lämna förslag till hur två EG-direktiv skall genomföras i svensk rätt, nämligen Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG om upphandling av vatten, energi, transporter och posttjänster (försörjningsdirektivet) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG om offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster (det klassiska direktivet).

De nya direktiven överensstämmer i stor utsträckning med de äldre direktiv som de ersätter. De har utformats med målsättningen att vara mera lättlästa och de har strukturerats på ett sätt som mer kronologiskt följer upphandlingsprocessen.

Utredningen har funnit att det ligger ett mycket påtagligt värde i att genomförandet av de nya direktiven sker i så nära anslutning till direktiven som möjligt. Utredningen har bl.a. av det skälet valt att föreslå att upphandlingsreglerna tas in i två lagar, en som avser den offentliga upphandlingen inom den klassiska sektorn och en som avser upphandlingen inom försörjningssektorerna.

Lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU) innehåller också bestämmelser om upphandling som inte omfattas av bestämmelserna i direktiven (6 kap. LOU) och om överprövning, skadestånd m.m. (7 kap. LOU). I var och en av de två lagarna har tagits in bestämmelser motsvarande dessa kapitel. Några sakliga ändringar har inte gjorts i dessa kapitel, eftersom utredningen i en andra stapp av utredningsarbetet skall överväga sådana frågor.

I utredningens direktiv anges att den svenska ståndpunkten beträffande miljöhänsyn och sociala hänsyn skall särskilt beaktas på så sätt att integrationen av sådana hänsyn väl återspeglas i de av utredningen föreslagna ändringarna. I de båda lagarna har förts in de bestämmelser i direktiven som behandlar dessa frågor. Utredningen avser att återkomma till frågorna i det fortsatta

utredningsarbetet, bl.a. i anslutning till behandlingen av frågan om Sveriges anslutning till ILO:s konvention nr 94.

Huvudregeln om affärsmässighet i 1 kap. 4 § LOU ersätts av en bestämmelse som närmare anknyter till vad som i direktiven kallas "principer för tilldelning av kontrakt". Utredningen gör bedömningen att detta inte innebär någon ändring i sak i förhållande till vad som nu gäller.

I båda de nya direktiven finns icke obligatoriska bestämmelser om ramavtal och inköpscentraler. Utredningen föreslår att möjligheten att använda ramavtal och inköpscentraler vid upphandling skall stå öppen i Sverige.

Et nytt förfarande inom den klassiska sektorn, s.k. konkurrenspräglad dialog, och de nya förfarandena elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem, som förekommer i båda de nya direktiven behöver inte obligatoriskt genomföras i nationell lagstiftning. Medlemsstaterna kan således välja att avstå från att införa dem. Utredningen avser att i enlighet med utredningsdirektiven ta upp dessa frågor i det fortsatta utredningsarbetet.

Försörjningsdirektivet ges ett ändrat tillämpningsområde genom att det inte längre gäller för telekommunikationssektorn. Däremot omfattar direktivet verksamhet som avser posttjänster. När det gäller produktion av vatten, el, gas eller värme innebär direktivet en ändring i förhållande till det äldre direktivet på det sättet att en producent, som inte är en myndighet eller vad som i direktivet kallas ett offentligt företag, inte längre blir att anse som en upphandlande enhet enbart på den grunden att leverans av vatten, el, gas eller värme sker till ett nät som drivs av ett företag som åtnjuter särskilda rättigheter eller ensamrätt.

Utredningen föreslår att möjligheten att skjuta upp införandet av bestämmelserna i försörjningsdirektivet om upphandling för verksamheter som omfattar posttjänster till den 1 januari 2009 utnyttjas.

Utredningens arbete har i allt väsentligt bestått i att överföra de nya direktivens bestämmelser till svensk lag. Redovisningen av detta arbete sker därför huvudsakligen i form av förslag till lagtext med författningskommentarer.

Särskilda yttranden har avgetts av några av experterna i utredningen.